

Tuula Haatainen sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä päihdeäitien hoidon rahoitukseen (2 500 000 euroa)

Eduskunnalle

Arvioiden mukaan noin 3 600 sikiövauvaa on vakavassa elinikäisen vaurioitumisen riskissä äidin päihderiippuvaisuuden vuoksi. Päihdepalvelujärjestelmä on edelleen pirstaleinen eikä takaa palvelujen valtakunnallista saatavuutta. Kuntien laskennallisiin valtionosuuksiin osoitettu määräraha ei ole ohjeistuksista huolimatta välttämättä ohjautunut päihdeäitien hoitoon. Eduskunta on jo useina vuosina osoittanut lisärahoitusta päihdeäitien hoidon rahoitukseen. Eduskunta on myös edellyttänyt, että päihdeäitien hoidon turvaava rahoitus otetaan huomioon määräraha-kehityksessä, mutta näin ei ole tapahtunut.

Eduskunnan myöntämä rahoitus on käytetty ns. Pidä kiinni -hoitojärjestelmään, jonka vuosittaiset kustannukset ovat noin 8,5 miljoonaa euroa, millä autetaan vuosittain noin 240:tä perhettä. Hoitomallissa yhdistyvät päihdekuntoutus ja varhaisen vuorovaikutuksen ja vanhemmuuden tukeminen. Yhden äidin ja vauvan kuntoutuksen vuosikustannukset ovat noin 180 000 euroa. Vuoden aikana kuntoutuksessa olevien vauvojen huostaanotto maksaisi ensimmäiseltä elinvuodelta 12,9 miljoonaa euroa. Kunnille kertyy 163 miljoonan euron säästöt, kun suurinta osaa lapsista ei tarvitse pitkäaikaisesti sijoittaa kodin ulkopuolelle. Kunnat säästävät vuodessa noin 4 miljoonaa euroa äitien päihdehaittakustannuksissa.

Hoitojärjestelmän rahoitus on ollut epävarma ja vaarassa jo viiden vuoden ajan. Vasta joulukuussa Pidä kiinni -toiminnan järjestäjä Ensi- ja turvakotien liitto on saanut tietää, voiko toiminta jatkua seuraavana vuonna. Rahoitus on turvattu vuosi kerrallaan kolmesta lähteestä. Raha-automaattiyhdistys rahoittaa avopalveluja, toinen osuus on tullut eduskunnan päätöksellä valtionosuutena ja kolmannen osan rahoituksesta ovat muodostaneet kuntien maksusitoumukset.

Rahoitukseen on haettu jo usean vuoden ajan pitkäjänteistä ratkaisua yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Eduskunta on edellyttänyt useaan otteeseen Pidä kiinni- hoitojärjestelmän pitkäjänteisen rahoituksen turvaamista. Tilanne on kuitenkin edelleen auki jälleen vuodelle 2017 ympärivuorokautisen ensikotikuntoutuksen osalta.

Eduskunta on korostanut, että päihdeäitien hoidon rahoitus saadaan vakaalle pohjalle viimeistään sote-uudistuksen yhteydessä. Sitä ennen Pidä kiinni -järjestelmään on osoitettava riittävä rahoitus.

Talousarvioaloite TAA 67/2016 vp

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 2 500 000 euroa momentille 33.03.63 päihdeäitien hoidon rahoitukseen.

Helsingissä 30.9.2016

Tuula Haatainen sd
Ilmari Nurminen sd
Anneli Kiljunen sd